MALTA

TRIBUNAL GĦALL-INVESTIGAZZJONI TA' INĠUSTIZZJI

ONOR. IMĦALLEF LINO FARRUGIA SACCO

Seduta tas-6 ta' Mejju, 2003

Joseph Mifsud
vs
Air Malta Company Limited

It-Tribunal,

RIKORS:
Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b'mod partikolari bejn l-1987 u l-1994, huwa kien garrab ingustizzja billi (a) kien gie mcahhad minn promozzjonijiet li kien jimmerita u dan billi saret distinzjoni, inghatat preferenza indebita jew eskluzjoni fil-konfront tieghu, u (b) wkoll billi, fuq motivi ingustifikati, ma nghatax trasferimenti ghal taqsima tas-Socjeta` intimata kif kien talab.
Illi fil-qosor, il-fatti tal-kaz kienu kif ser jinghad:

Illi r-rikorrent kien dahal jahdem mas-Socjeta` intimata bhala skrivan fl-1979, u kien intbaghat fid-Dipartiment tal-Finanzi, fejn, sal-1986, kien gie promoss ghal grad ta'

Assisatant Officer. Ta' min jghid li, matul tali zmien ir-rikorrent kien wettaq dmirijietu bl-akbar attenzjoni u ma kien inghata l-ebda rapport negattiv dwar xoghlu.

Illi, wara Mejju tal-1987, kienet saret sejha ghal applikazzjonijiet minn fost l-impjegati tas-Socjeta` intimata biex jahdmu f'taqsimiet ohrajn fejn kien hemm xoghol bix-shift. Ir-rikorrent kien gie eskluz, u baqa' jigi mcahhad mill-beneficcji kollha li tali trasferiment kien igib mieghu. Din il-qaghda baqghet issehh sal-1991.

Illi, minbarra dan, f'Gunju tal-1992, kienet saret sejha ghal applikazzjoni ta' promozzjoni ghall-grad ta' Officer - Clerical Grade I fid-Dipartiment tal-Flight Services. Ir-rikorrent, bhala Assistant Officer, kien applika ghal din il-kariga f'Lulju ta' l-istess sena, kien resaq ghall-ezami preskritt u interview, u meta kienu thabbru r-rizultati, xi sitt xhur wara, baqa' ma ntaghzilx, imma kienu ntaghzlu tliet persuni ohrajn li, fil-fehma tar-rikorrent, ma kellhomx il-kwalifiki u kwalitajiet li kellu r-rikorrent. L-istess haga grat fl-1994 meta kienet saret sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-hatra ta' Officer Field Services, u r-rikorrent kien rega' gie mholli barra u minfloku kienu lahqu persuni ohrajn li wiehed minnhom l-anqas biss kien qatt hadem f'dipartiment tal-field services.

Illi, ghalhekk, ir-rikorrent hass li l-ghemejjel fuq imsemmija jikkostitwixxu trattament ingust kontra tieghu mis-Socjeta` intimata.

Illi, ir-rikorrent, in sostenn ta' l-ilment tieghu, kien bi hsiebu jressaq ix-xhieda msemmija fil-lista, u qed jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti marbuta mal-kaz li huwa xtaq jistabilixxi permezz taghhom.

Ghaldaqstant, ir-rikorrent talab li dan it-Tribunal joghgbu jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' l-Ingustizzji u jinghata rimedju billi jigi ordnat :

1. jinghata l-promozzjoni ghal grad ta’ Officer fid-Dipartiment relattiv u l-beneficcji tal- anzjanita` fil-grad b’effett mill-1992.

2. jigi likwidat ammont ta’ kumpens xieraq, u dan b’effett mill-21 t’ Ottubru, 1987, biex jaghmel tajjeb ghat-telf ta’ beneficcji mgarrba mir-rikorrent bl-eskluzjoni tieghu milli jwettaq xoghol bix-shift.

3. jew li, f’ kaz li tali rimedji ma jistghux jinghataw, jigi ordnat hlas lir-rikorrent ta’ kumpens ammontanti ghal hamest elef lira jew dak l-ammont iehor verjuri li l-istess Tribunal joghgbu jiffissa, sabiex jaghmel tajjeb ghall-hsara li r-rikorrent garrab kif fuq premess

Ra l-lista tax-xhieda tar-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:
Ra r-risposta ta’ l-Air Malta Company Limited li eccepiet:

Illi t-talbiet tar-rikorrent ghandhom jigu michuda ghar-ragunijiet segwenti:

a) Illi r-rikorrent kien dejjem mohhu biex jahdem bix-shift tant li kien anke ghamel tali talba meta kien ghadu taht probation meta kien Assistant Officer fid-Dipartiment tal-Finanzi (App A, B, u C)

b) Illi tali talba biex jahdem bix-shift kienet regghet saret sitt xhur wara li hadem il-probation (App. B)

c) Illi r-rikorrent kien applika ghal post ta’ Assistant Manager Flight Services, liema post kien zewg gradi aktar mill-grad tieghu, wara biss tliet xhur jahdem fil-Flight Services (App E u App F).

d) Illi fl-ezami ghall-post ta’ Officer Flight Services ir-rikorrent kien gie l-ghaxar wiehed minn 21 kandidat b’marki totali ta’ 127 izda l-ewwel tlett (3) kandidati biss kienu gew maghzula (App. G).

e) Illi l-appell tar-rikorrent quddiem il-Bord ta’ l-Appell kien gie michud (App H).

f) Illi rigward ir-rizultat ta’ Officer Flight Services ir-rikorrent kien anke ressaq l-ilment tiegh quddiem il-Kummissjoni ghall-Investigazzjoni ta’ Ingustizzji li kopja tad-decizjoni qed tigi markata (App I).

g) Illi r-rikorrent kien gie promoss bhala Officer Field Services mill-1 ta’ Jannar 1998.

Salv risposti ulterjuri.

Ra l-lista tax-xhieda u l-elenku tad-dokumenti pprezentati mir-rikorrent.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

Ikkunsidra

PROVI:

Ir-rikorrentipprezenta affidavit fejn semma li ilu jahdem mal-Air Malta minn Frar 1979, bhala skrivan fit-Taqsima tal-Finanzi tal-kumpanija, liema xoghol dam jaghmlu sa Ottubru 1986 meta nhatar Assistant Officer (Clerical Grade II) fl-istess Taqsima. Dak iz-zmien ma kienx isir xoghol b’sistema ta’ shift. Qal li kien kiteb lill-kumpanija biex tittrasferieh f’Taqsima ohra fejn kienu b’sistema ta’ xift jew staggered. F’Ottubru 1987, il-Kumpanija kienet harget cirkolari 37/87 biex titlob lil dawk l-impjegati li ma kellhomx sistema ta’ xift jindikaw jekk xtaqux jidhlu f’tali sistema u r-rikorrent kien tefa’ l-applikazzjoni. Semma li kien kiteb lill-Kumpanija tmien darbiet bejn Ottubru 1986 u Awissu 1990 u din ma laqghetx it-talba tieghu.

Ray Sladden, il-Head tad-Dipartiment taghhom kien qallu li biex it-talba tintlaqa’ jrid jigi xi hadd jirripplejsjah. Qal li tlett snin wara li tefa’ l-applikazzjoni, il-Kumpanija baqghet

tinjorah u f'Gunju 1987 ghadd ta' kollegi tieghu fit-Taqsima tal-Finanzi bl-istess grad tieghu imma b'anzjanita` anqas minnu, li kienu membri ta' trade union differenti minn tieghu, kienu ntbaghtu jahdmu fihom minghajr ma ntbaghtu replacements taghhom fit-Taqsima. Ipprezenta prospett b'lista ta' ismijiet ta' persuni li bejn l-1987 u l-1991 kienu gew imcaqalqin mit-Taqsima tal-Finanzi ghal tqasimiet ohra tal-Air Malta minghajr ma gew rimpjazzati b'ohrajn. F'Novembru tal-1990 kien sar ftehim bejn il-Union maghrufa mill-Kumpanija biex jekk isir caqlieq ta' impjegati mit-Taqsima tal-Finanzi ghal taqsimiet ohra tal-Kumpanija dan kellu jsir fuq bazi ta' anzjanita`. Ir-rikorrent qal li fir-rigward tieghu, il-ftehim inkiser anqas minn sitt xhur wara. F'Ottubru 1991 wara pressjoni mill-Union tieghu r-rikorrent gie trasferit bhala Assistant Officer fit-Taqsima ta' Flight Services u gie inkluz fis-sistema ta' shift.

Semma li dawk li bejn l-1982 u l-1987 kienu gew trasferiti minn taqsimiet ohra tal-Air Malta ghat-Taqsima tal-Finanzi kienu nghataw b'izjed minn 17-il elf lira Maltin f'kumpens fl-1991 ghat-telf ta' xoghol b' shift. Hu qal li l-kumpanija ma tatu l-ebda kumpens talli dam ma nghata l-kariga kif talab. Semma li hu kien appella u tilef l-ilment tieghu u kellu wkoll appell quddiem il-Kummissjoni ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji dwar Officer fil-Flight Services u kien tilfu wkoll. Mistoqsi dwar l-allegat ftehim fuq il-kundizzjonijiet ta' l-impjieg bejn il-kumpanija u l-unions dwar caqlieq ta' impjegati mit-Taqsima tal-Finanzi ghal taqsimiet ohra tal-kumpanija u li dan kellu jsir skond il-ftehim ta' Novembru 1990 a bazi ta' anzjanita` sostna li dan kien jafu minhabba li kellhom laqgha mal-union semma li ma kellux minuti tal-istess laqgha izda kien qieghed isostni dak li kienu qalulhom. Ikkonferma x-xhieda ta' Mario Vella u qal li d-domandi u r-risposti japplikaw ghall-kaz tieghu wkoll.
Xehed Mario Vella li semma li r-rikorrent kien dahal ftit qablu mal-Kumpanija fl-1979 u huma kienu ghamlu xi zmien jahdmu flimkien u dejjem urew ix-xewqa li jahdmu bix-shift. Semma li lir-rikorrent dejjem jafu jahdem sew fuq xoghlu. Ix-xhud qal li hu kien shop steward tal-GWU fis-sezzjoni tal-Finanzi, li fiha kien jahdem. Il-kumpanija

kienet taf minn qabel Mejju 1987 illi x-xhud u r-rikorrent kienu xtaqu li jahdmu bix-shift. Wara l-bidla fil-Gvern, kienu saru numru ta' trasferimenti mid-Dipartiment ghal sezzjonijiet fejn kienu bix-shift, minghajr sejha ghall-applikazzjoni. Ix-xhud qal li dawk in-nies kienu kollha ta' kulur politiku blu. Qal li r-rikorrent, qabel u wara Mejju 1987 kien membru tal-GWU u hu kien jirrapprezentah. Wara Mejju 1987, kienu qalulhom li biex jiccaqalqu jrid jigi replacement minflokhom.

Rigward dawk in-nies li gew trasferiti qal li hadd ma rripplejsjhom. Ix-xhud qal li r-rikorrent kien intbaghat fis-sezzjoni bix-shift f'Ottubru waqt li hu kien inghata t-transfer fi Frar 1992. Qal li hu u r-rikorrent, peress li ma gewx mibghuta f'sezzjoni ohra bix-shift, gew mizmuma fis-sezzjoni tal-Finanzi u ma setghux japplikaw ghall-promozzjonijiet u ghalhekk ma setghux javvanzaw.

Xehed Tony Zarb li qal li fl-1987 kien Segretarju tat-Taqsima Port u Trasport fil-GWU u qal li jaf lir-rikorrent. Ftakar li kienet tqassmet cirkolari mal-kumpanija Air Malta dwar shift/staggered duties u din ic-cirkorlari kienet tqassmet biss ma' dawk il-haddiema li kienu jahdmu bid-day duties. Il-Union kienet ghamlet ftehim li min kien qed jahdem bid-day duties imur jahdem bix-shift u f'dan il-ftehim inghatat importanza lis-seniority. Qal li hu kien prezenti ghal dak il-ftehim.

Qal li xi tliet snin jew erba' wara dan il-ftehim, Joseph Mifsud kien intbaghat bix-shift imbaghad wara ftit taz-zmien kien intbaghat ukoll Mario Vella u dan bi pressjoni min naha ta' l-impjegati u min naha tal-Union. Tony Zarb qal li ma jafx li kien hemm xi raguni sodisfacenti ghalfejn dawn iddewmu biex jintbaghtu jahdmu bix-shift. Il-Union izda kellha suspett li l-kumpanija ghamlet hekk lil dawn ghax kienu attivisti kbar fil-Union.

Xehed Ray Avallone fejn ftakar kemm lil Joseph Mifsud kif ukoll lil Mario Vella jidhlu l-Air Malta. Qal li minn Settembru 1988 sa April 1994 kien Assistent Segretarju tat-Taqsima Port u Trasport fil-GWU. Fis-sajf 1987 kienu nghataw numru ta' trasferimenti fuq talba ta' l-impjegati

stess fejn gew trasferiti mill-Finanzi ghal sezzjonijiet ohra fejn setghu jahdmu bix-shift. Semma li dak iz-zmien hu kien ghadu mhux Assistent Segretarju tat-Taqsima Port u Trasport izda kien diga` attiv hafna fil-GWU u kien diga` r-right-hand man ta' Tony Zarb ghalhekk qal li jiftakar certi dettalji.

Qal li dak iz-zmien kien hemm ftehim dwar sistema ta' rotation, jigifieri min ser jahdem bix-shift jew le pero` din ma kenitx effettiva u tahdem wisq peress li certi nies kienu qed jiggwadanjaw minnha u certi nies le u kien hemm certu element ta' diskriminazzjoni fil-mod kif kienet tigi implimentata ghax ma kenitx qed tigi applikata lil kulhadd ugwalment. Joseph Mifsud u Mario Vella kienu attivi hafna fl-attivitajiet tal-GWU u Mario Vella kien shop-steward dak iz-zmien. Ir-risposta ufficjali li kienet taslilhom mill-kumpanija ghax Mifsud u Vella kienu qed idumu ma jinghataw post bix-shift kienet ghax ma kienx hemm replacement. Qal li meta gew trasferiti jahdmu bix-shift madwar 18-il ruh, ma kienx hemm replacement ghalihom u x-xoghol ta' dawn il-persuni kollha kellu jinqasam fuq l-impjegati li baqghu hemmhekk.

KONKLUZJONIJIET:

Illi ghalhekk jirrizulta li t-talba tar-rikorrent ghandha tliet aspetti u cioe` fuq li:

1. allegatament, ingustament huwa ma tpoggiex fuq shift duties u minhabba f' hekk tilef shift allowances u possibbilment li javvanza;

2. li ma nghatax il-promozzjoni ghal Officer Clerical Grade 1 fid-Dipartiment tal-Flight Services;

3. li ma nghatax il-hatra ta' Officer Field Services.

Dwar l-ewwel aspett tal-ilment jinghad li shift allowances ma humhiex ta' kompetenza tat-Tribunal. F' dan l-istadju t-Tribunal jirreferixxi ghall-kawza fl-ismijiet "Agostino Ebejer vs Mediterranean Oilfield Services Company

Limited" deciza fl-14 ta' Dicembru, 1999, fejn it-Tribunal qal:

"Illi hu opportun li l-ewwel nett it-Tribunal jezamina jekk hux kompetenti jiehu konjizzjoni tal-ilment tar-rikorrent. Hawn wiehed irid bil-fors jaghmel referenza ghall-artikolu 6 (1) tal-Att VIII tal-1997. Dan jghid…

F'dan l-istadju hu importanti li wiehed jezamina dak li hu mehtieg biex ilment ikun tal-kompetenza tat-Tribunal. Minn ezami ta' l-art 6 (1) jirrizulta li l-***ewwel rekwisit*** huwa li jrid ikun hemm ilment bil-miktub; dan sar mir-rikorrent.

Sekondarjament ir-rikorrent irid jallega li garrab ingustizzja. Dan ukoll gie allegat mir-rikorrent.

It-tielet element hu li din l-ingustizzja tkun b'konsegwenza ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita li tkun saret jew inghatat bi hsara ghaliha, jew ta' xi inkapacita' jew restrizzjoni li kellha ggarrab. Dan l-element jinsab allegat ukoll fir-rikors in ezami.

Ir-raba' rekwisit hu li l-imsemmija ingustizzja tkun saret b'xi azzjoni mehuda minn xi wahda mill-persuni li ghalihom japplika dan l-Att.

Il-hames element hu li l-ingustizzja allegata mir-rikorrent tkun dwar wiehed mill-paragrafi (a) sa (d) imsemmija.

Hawnhekk wiehed bil-fors ikollu jaghmel il-kummenti segwenti. L-Att VIII tal-1997 ghandu hafna partijiet li jixbhu u huma bazati fuq l-Att XV tal-1987. Infatt l-istess artikolu 6 ta' dak l-att kien jitkellem dwar is-setghat tal-Kummissjoni. Issa f'dak l-artikolu 6 fil-parti finali tieghu kien jinghad " u b'mod partikulari izda bla hsara ghall-generalita' ta' dak imsemmi qabel, il-Kummissjoni tista' tinvestiga dak l-ilment dwar kull wiehed minn dawn li gejjin:…" Fl-Att VIII tal-1997 pero' kull ma jinghad hu "dwar kull wiehed min dawn li gejjin:.." u ghalhekk il-legislatur f'dan il-kaz kien aktar restrittiv. Il-lista imsemmija mill-legislatur hija wahda ta' portata espressa u mhux wahda indikattiva ghalkemm naturalment trid issir

l-interpretazzjoni gusta taghha kif infatti ser jinghad aktar l-isfel.

L-artikolu 6 (1) (a) jirreferi ghal hatriet, promozzjonijiet jew trasferimenti ta' ufficjali pubblici u ghalhekk mhux applikabbli ghar-rikorrent. L-artikolu 6 (1) (b) jitkellem dwar hatriet, promozzjonijiet, jew trasferimenti ta’ membri, ufficjali jew impjegati ta’ xi korp imwaqqaf b’ligi… L-artikolu 6 (1) (c) jirreferi ghal dhul fl-impieg u hu manifest li ma jirrigwardax il-kaz in ezami. Lanqas ma hu applikabbli l-artikolu 6 (1) (d) li jitkellem dwar licenzi jew permessi mehtiega bil-ligi.

“Ubi lex voluit dixit”. Il-ligi ma tuzax kliem fis-sens li l-ilmenti indikati huma ezempji ta’ ilmenti, izda huma ezattament l-ilmenti li fir-rigward taghhom dan it-Tribunal ghandu gurisdizzjoni.

Dan it-Tribunal iddecieda fuq diversi aspetti li jaqghu barra mill-kompetenza tieghu. Hekk ghamel fil-kaz ta’ Joseph Barbara vs MedServ Limited deciz fl-10 ta’ Mejju, 1999 li kien jirrigwarda **terminazzjoni ta’ impieg** [ara wkoll Andrew Caruana vs Ministru tax-Xogholijiet Pubblici u Kostruzzjoni et deciza fit-2 ta’ Frar, 1999, u Emmanuel Chircop vs Kap Kmandant tal-Forzi Armati deciza fl-24 ta’ Gunju, 1999 **dwar terminazzjoni ta’ impieg mill-Armata** (Art 5 (3) (a) ta’ l-Att)]. Fil-kawza fl-ismijiet Godfrey Harnsworth vs Kalaxlokk Company Limited deciz 11 ta’ Mejju, 1998 f’kaz li kien jikkoncerna **hlas ta’ allowances mhux konnessi ma’ xi hatra jew promozzjoni** it-Tribunal hass li ma kellux kompetenza. L-istess ghamel fil-kaz ta’ Anthony Vella vs Kalxlokk Company Limited deciz fit-22 ta’ Gunju, 1998 li kien jikkoncerna **Bonus kif ukoll allowances**, fil-kaz ta’ Grezzju Sultana vs Mid-Med Bank Limited deciz fid-19 ta’ Mejju, 1999 li kien jikkoncerna **telf ta’ increments, fabbrikazzjoni ta’ rapporti hziena fuq ir-rikorrent, cahda ta’ allowances, divjett tar-rikorrent milli jsuq vetturi, u li r-rikorrent ma giex moghti overtime,** fil-kaz ta’ J Schembri vs Air Malta deciz fit-3 ta’ Marzu, 1999 li kien jikkoncerna **nuqqas ta’ hlas ta’ paga**, fil-kaz ta’ Alfred Bajada nomine vs Direttur tal-Edukazzjoni deciza fl-20 ta’ Ottubru, 1999 dwar

<u>nuqqas ta’ hlas ta’ grant jew ghotja</u>, fil-kaz ta’ Vincent Vassallo vs Kalaxlokk Company Limited deciz fid-19 ta’ Ottubru, 1999 dwar **<u>danni sofferti kawza ta’ incident fuq ix-xoghol</u>**, fil-kaz ta’ Wistin Grech vs Direttur tal-Portijiet deciza fl-20 ta’ Mejju, 1995 **<u>dwar ordni ta’ l-Awtorita’ Marittima biex ir-rikorrent jorbot l-iskuna tieghu post iehor</u>**, fil-kaz ta’ George Debono vs Kap Kmandant vs Forzi Armati ta’ Malta deciz fit-28 ta’ Ottubru, 1998 fil-parti li kienet tikkoncerna **<u>l-ghoti ta’ medalja</u>**, fil-kaz ta’ Kenneth Abela vs Chairman Malta Drydocks deciz fit-12 ta’ Jannar, 1999, li kien jikkoncerna **<u>kwistjoni dwar leave</u>**…”

Fil-kaz in ezami ghandna kaz ta’ **<u>shift allowances.</u>** Dawn ma jissemmew imkien fl-artikolu 6 (1) paragrafi (a) sa (d) ta’ l-Att VIII tal-1997. Infatti ma jistghux jigu kunsidrati bhala hatriet, promozzjonijiet jew trasferimenti ta' ufficjali pubblici, jew impjegati ta' xi korp imwaqqaf b'ligi; lanqas ma jistghu jigu kunsidrati bhala dhul fl-impieg. Certament ma humiex licenzi jew permessi mehtiega bi1-ligi. Ghalhekk ma taqax fil-kompetenza tat-Tribunal.

Dwar it-tieni aspett tal-ilment u cioe` n-nuqqas ta’ promozzjoni ghal Officer Flight Services jinghad li fil-fatt anke skond dak li ammetta r-rikorrent stess a fol 43 tal-process kif ukoll dak li jissemma f’ Appendix H fol 16 tal-process il-kaz tar-rikorrent kien gie prezentat lill-Kummissjoni ghall-Investigazzjoni ta’ Ingustizzji li ghamlet id-decizjoni taghha. Minhabba f’ hekk a tenur tal-Artikolu 6(2) tal-Kap. 394 it-Tribunal mhux sejjer jaccetta li jezercita s-setghat tieghu.

Jifdal l-aspett tal-ilment tar-rikorrent dwar Officer Field Services fejn hu sostna li gie mholli barra. Fil-fatt ir-rikorrent kien gie promoss ghal din il-kariga fl-1 ta’ Jannar 1998. Izda lit-Tribunal ma sarulu ebda provi dwar tali promozzjoni u min kien l-aktar kwalifikat, jew kellu l-aktar seniority ghal din il-kariga. Minhabba f’ hekk it-Tribunal ma jistax jasal ghall-konkluzjoni li saret xi ingustizzja fir-rigward tar-rikorrent. Ghal dawn il-motivi jilqa’ l-eccezzjoni tas-socjeta` intimata.
Minhabba n-natura tal-kaz spejjez bla taxxa.

---------------------------------TMIEM---------------------------------